

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

1/2 . . . 10 "

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriskem in gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez doposlano naročilne se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petij-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov (odklanjamo vsako odgovornost).

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Kako naj si pomagamo?

Naša zemlja ne da posestniku gotove mesečne plače, kakor jo imajo n. pr. uradniki in drugi uslužbenci. Dohodek je odvisen seveda v prvi vrsti od letine, v ravno toliko ali celo še veliko večji meri pa tudi od sposobnosti gospodarja. Imamo vse polno izgledov, da od dveh sosedov v enakem položaju eden gnotno dobro napreduje, med tem ko drugi nazaduje.

Vsak človek ima različne lastnosti. Dobre mu prinesejo srečo, slabe ga vedejo in pahnejo v bedo in nesrečo. Kar se tiče nas kmetov, bi bilo potrebno v sedanjih slabih časih, da bi imeli veliko dobrih in jako malo slabih lastnosti, navad in potrebščin.

Pred vsem bi moral vsak kmet imeti veselje in razum do svojega poklica, stana in gospodarskega napredka. Moral bi imeti trdno voljo, se predvsem povzpeti do popolne neodvisnosti — samostojnosti — to je do blagostanja.

Delavnost, zmernost, štedljivost, skrbnost, red, vestno izogibanje se vseh praznih in nepotrebnih potov n. p. po sodnjah, sejnih in drugod, primese srečo in blagostanje družini celo v slabih letinah. Kjer tega ni, tam gospodarstvo tudi v najboljših letinah nazaduje.

Vsak, kdor čez leto več izda kakor zasluži ali v gospodarstvu pridobi, nazaduje gnotno. Da se ta primanjkljaj pokrrije, posnema večina kmetov kratkomalo našo državno upravo — to je delajo in delajo leto za letom nove dolgove. Kam to sčasoma privede, si je že marsikateri izkusil. Kmet, ki tako dela, pokaže s tem, da je svoj poklic zgrešil, da je nezmožen. Ta recept torej ne velja za kmeta, kakor sploh za nikogar. Vsakoletnega primanjkljaja torej ne smemo pokriti z novimi dolgovi, ampak s tem, da zmanjšamo izdatke ali povzdignemo dohodke, ali še boljše oboje.

Kaj pa stane kmeta takole največ čez leto in dan? Gotovo delo. In to tudi tistega, kateri sam s svojimi domačini vsa

dela opravi. Če ne bi delal doma, delal bi drugje in toliko in toliko zaslužil. Kakor hitro je kmet trdno prepričan, da ga delo največ stane, moral bi začeti razmišljati. Kako bi le uredil, da bi mi delo več neslo. Vsako družinče, vsak delavec stremi za tem, da bi s svojim delom, z manjšim trudom vedno več zaslužil. Kmetu pa njegovo delo, oziroma obdelovanje zemlje čimdalje tem manj dobička nese, in zato nam gre slabo ali vsaj prav trda.

Zakaj nam pa naše delo vedno manj nese? Zato, ker obdelujemo veliko njiv, ktere so tako slabe, tako revne na redilnih snoveh, da nam niti našega truda našega dela ne poplačajo. Da bi nam dale še dobiček, plačale davek in obresti, kolikor na te njive odpade, o tem še govora ni.

Zakaj so pa nekatere njive tako slabe? Zemljo, katero mi danes obdelujemo, so naši predniki že sto in sto let pred nami obdelovali. Vedno več so z njiv pridelkov pridobivali, kar so potem z gnojem nazaj dali. Večina kmetov še danes dela ravno tako. Rastline ne morejo zrasti iz nič, ampak potrebujejo redilnih snovi — živeža v zemlji. Ker so pa rastline leto za letom več živeža porabile — kakor ga je kmet v podobni gnoji njivi nazaj dal, je čisto naravno, da ga danes že marsikje primanjkuje. Na njivah, travnikih, z eno besedo povsod, kjer naši pridelki slabo rastejo in uspevajo, na tistih njivah je lakota, pomanjkanje doma. Rastline morajo stradati, zato ne morejo rasti in se dobro razviti.

Pridelovanje žita in drugih poljskih pridelkov se dandanes splača le na dobro pognojenih njivah. Treba torej pred vsem njive zboljšati in jih preskrbeti s potrebnim množino redilnih snovi. Kako se pa to doseže z najmanjšimi stroški? Ali naj kmet kupuje v obilni množini umetni gnoj? Umetni gnoj je gotovo nekaj prav dobrega, samo drag je. Ako bi kmet denar za umetni gnoj na posodo vzel, ali dobi v jeseni tisti denar nazaj z obrestmi in dobičkom vred od večje množine pridelka? To je odvisno od tega, kako se

računa. N. pr. kmet kupi 500 kg Tomaževe žlindre za 35 K in 125 kg kalijeve soli za 15 K, skupaj za 50 kron. S tem pognoji 1 ha velik travnik. Zraste mu, ker je pognojil, 20 stotov več sena in otave. Računajmo krmo po tržni ceni, recimo 5 kron za stot, je vredno 100 kron. Torej je 50 kron dobička. Če se tako računa, je uspeh prav lep.

Škoda je samo, da ta račun obstoji le na papirju in v domišljiji in ne odgovarja resnici. Le malokteri krmo v istini proda, ampak jo pokrmi recimo volom. Zato se moramo vprašati in izračunati, po čem voli plačajo en metercent krme. Napravimo majhen vzgled:

Povprečno se priredi pri enem paru volov v enem letu 200 kron. En par volov, težkih deset metercentov, potrebuje na dan 30 kg krme ali na leto okroglo 110 metercentov. Voli nam plačajo torej za 110 q krme 200 kron ali za 1 q = eno krono 80 v. Za 20 q zneso to 36 kron. Če tako računoma, kar je edino pravilno, najdemo, da kmet nima 50 K dobička, ampak v gotovini še 14 kron izgube.

S tem bodi samo dokazano, da so tovarnarji v svoji stroki veliko bolj prebrisani, kakor mi v naši. Cene so tako visoko nastavljene, da največ dobička ostane tovarnam.

Vzlic temu se umetno gnojenje vseeno prav toplo priporoča v gotovih razmerah. N. pr.: Travnike, ktere gnojimo z gnojnico, potrosimo v jeseni s Tomaževo žlindro ali spomladi s superfosatom 3 q na oral. Vsaka rastlina potrebuje pred vsem 3 snovi za življenje: dušec, kalij in fosforovo kislino. Prvi dve ima gnojnica v sebi, tretjo damo z umetnim gnojem. Nadalje se umetni gnoj imenitno splača na deteljah. Pognojimo vse detelje v jeseni s Tomaževo žlindro in kalijevo soljo ali spomladi s superfosatom. Detelja ima to čudno lastnost, da vzame dušec, najbolj dragoceno snov, iz zraka. Ostali dve damo z umetnim gnojem.

Veliko kmetov navozi že 4—12 tonov pred setvo gnoj na njivo na male kupčke. Kako veliko škodo si s tem

napravijo, naj nam služi za vzgled sledeče: Kmet navozi 30 vozov á 10 q na male kupčke na njivo, namesto da bi ga zvozil samo na en veliki kup in ga z zemljo pokril. S tem si prihrani: da ni treba kupa urediti in z zemljo pokriti, 2 K, da ni treba spomladi razvoziti, prihrani en par uprezne živine: 10 K in 2 težaka 4 K, skupaj 16 kron. Koliko je pa škode? Solnce in veter sta kupčke tako presušila, da se je skoraj ves dušec, ta za rastline neobhodno potrebna in v umetnem gnoju najbolj draga snov, zgubil v zrak. Škode je najmanj 200 kron. Dež in sneg sta kupčke tako izprala, da je pod kupom preveč gnojeno, po drugod premalo in se samo suha strelja podorje. Škode, malo računoma, je 100 kron, skupaj 300 K. Z drugimi besedami: Ker se je gnoj po čimni, ko le čas, takoj na kupčke razvozil, namesto na eden veliki kup, ima kmet potem spomladi 16 kron manj stroškov pri delu. Pridelal je pa zato na tisti njivi že v tem letu za 300 kron vrednosti manj blaga. Slabe posledice se še pa poznajo naprej v drugem in tretjem letu, ko ne gnojimo. Kdor tako dela, ravna potratno z doma pridelanim gnojem.

Ne zamejmo doma pridelanega gnojila, namreč gnojnice. Gnojnica od enega goveda je vredna na leto 30—40 kron. Za koliko kron vrednosti se te izgubi, za toliko se manj pridelala, ali pa mora kmet v žep seči in tisti denar za umetni gnoj dati.

Časi so veliko preslabi, da bi smeli nekaznovano z doma pridelanim gnojem tako neskrbno in potratno ravnati.

Na eni njivi zraste 10 q pšenice. Na drugi ravno zraven in ravno tako veliki zraste 20 q. Na prvi njivi je pridelal vreden 200 K, na drugi 400 K. In delo stane enako veliko na eni kot drugi. Davek in obresti se morajo plačati od ene kot od druge. Zakaj pa zraste na prvi njivi samo 10 q? Zato, ker njivi primanjkuje živeža, rastline morajo stradati, in zato se ne morejo dobro razviti. In tako je pri vsakem drugem blagu, na travniku in povsod,

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Monteil.
Poslovenil: F. K.

(Dolje.)

Gospa Monestrel pogleda ostro svojo hčer.
»Kaj me pa gledaš tako čudno, mama?« vpraša Lucija začudeno.
»Zakaj ničesar ne poveš? Kaj ste delali? Kje ste bili? Kje in kaj ste jedli?«
Lucija je odgovarjala na vprašanja samo kratko.
»Kdo so bili lovci?«
»Saj vendar veš, mama, Crillonovi in Pavlovi prijatelji. Josu, Allard, Malaus, Galtier...«
»Kaj, Galtier je bil tudi zraven?« zavpije Monestrel.
»Da«, odvrne Lucija in pristavi hudomušno:
»Ta dva zajca sta njegova, on je vstrelil največje in največbejše.«
»Lopov,« se jezi Monestrel, »radi njega moram k sodniji v Saint Marcellin radi Bergeroua in sedaj me sili jesti še njegove zajce!«
»Saj mi jih lahko vrneš,« pravi Lucija.
»Nazaj poslati? Ali nisi pri pameti? Saj mi ni treba vedeti, da so zajci njegovi, sicer mi je pa napravil že dovolj stroškov, torej je popolnoma v redu, da me malo odškoduje.«
»Lahko noč,« pravi Lucija in gre v svojo sobo.
»Monestrel,« pravi njegova žena razburjena, saj se ji vendar ni kaj pripetilo?«
»Koni...«

»Luciji.«
»Ali si neumna? Pusti me s svojimi neumnostmi v miru. Ali si bila mogoče ti v tvoji mladosti...«
»Jaz?« vprije gospa Monestrel jezno. »Kaj hočeš s tem reči?«
»Lahko noč,« odvrne Monestrel in zapusti sobo. Toda njegova žena hiti za njim.
»Kaj si hotel reči?«
»Druzega nič kakor: lahko noč.«
Monestrel je legel v posteljo in takoj zaspal. Ravno v tem času pa je sedel orožniški postajevodja v svoji pisarni in spisal v potu svojega obraza na svojo višjo oblast sledeče poročilo:
»Presenetil sem najdivjeje republikance Roybone v gozdu, kako so se vdali najrazuzdanejšemu plesu, kakor pravi čarovniki in čaravnice, kajti bile so tudi ženske zraven. Govorili so o ljudeh brez hlač (sansculotte) in o topovih, kar je dalo plesu jako nemoraličen, da ne rečem revolucionaren značaj.«

XIV.

Pravda Bergerou.

Monestrel je dobil sodnijsko povabilo o stvari Bergerou in bo moral priti v Saint Marcellin. Chanat je bil tudi povabljen in sicer kot priča.
Stvar je razburila vso Roybono, povsod se je govorilo o tem. Nihče ni dvomil, da ima Bergerou prav, da mu je Monestrel res dolžan, kajti vsi so vedeli, kako kupčuje Monestrel, poznali so njegovo zvitost in niso bili malo veseli, da se je našel človek, ki ga bo končno prijel.
Toda žalibog je bil dober uspeh, kakor je rekel Galtier, jako dvomljiv. Ker je Bergerou dal o prodaji pobot-

nico in sam ničesar v roki nima, je bilo vse odvisno samo od prisega. Monestrel je pa prisegel že v tolikih slučajih po krivem, da bi se tudi sedaj ne vstrašil priseči, sodniki pa bi morali, kljub svojemu prepričanju, oprostiti Monestrela in Bergeroua obsoditi na povrnitev stroškov.

Monestrel je bil popolnoma miren, saj je vedel, da dobi pravdo, jezilo ga je le, da je moral iti v Saint Marcellin.

»Stvar me pripravi iz navadnega tira in me stane denar, tu se mora človek jeziti,« je rekel.

»Imamo več stvari nakupiti v Saint Marcellinu, mama,« je rekel Lucija, »ali bi ne mogli iti vsi?«

»Ali ne morete nakupiti ravno tako v Royboni?« vpraša Monestrel.

»Ne,« odvrne njegova žena, »Lucija želi nov klobuk.«

»Mislim, da bi se dobil tudi tu?«

»Gotovo,« odvrne ona, »svoje pustim delati tukaj, ali za Lucijo bi ga...«

»Zakaj pa rabi ona kaj posebnega?«

»Ker se more vendar enkrat omožiti, in če hoče dobiti moža, mora biti čedna; potem...«

»Seveda pozna,« je, potem je ženskam vseeno, kakšne so, se jezi Monestrel.

»Ali hočeš namigavati?« vpraša njegova žena ostro.

»Kaj hočeš s tem reči? Ali bi rad tako ženo, da bi ti denar za razna lepotičja proč metala?«

»Saj nisem tako mislil.«

»Potem pa prihodnjič močči. Jaz sem tega mnenja, da se peljemo s teboj v Saint Marcellin, ker manj izdamo, kakor pa če pojdemo pozneje še enkrat.«

»Čeže na vsak način mora biti — naj bo v božjem imenu.«

Umetni gnoj sam brez domačega gnoja oziroma gnojnice in brez bolj skrbnega obdelovanja se nam nikakor ne splača. Kar pomeni dobro seno za vzrejo naše živine, to pomeni dober gnoj za rast naših rastlin.

Če vzamemo trajno z njive več, akor nazaj damo, postane njiva čemdalje bolj nerodovitna in nam od leta do leta slabše plačuje naš trud, naše delo. Če ji damo, kolikor odvajamo, jo obdržimo zmiraj enako. Če pa ji damo več, tedaj jo zboljšamo, povečamo množino pridelkov, in naše delo nam več nese.

Napredek v kmetijstvu ne obstoji ravno v nakupu umetnih gnojil, ampak v prvi vrsti v tem, da zboljšamo naše hleve in gnojišča in se poprimemo pravnega ravnanja z gnojem tako, da se bode ves doma pridelani gnoj rastlinam v prid uporabil.

Goričan.
»Zadr.«

Občinski red

za pokonežno grofvinco Goricko in Gradško.

(Konec.)

§ 122. — Členom županstva, ki prestopijo svoje dolžnosti v lastnem področju občine, more deželni odbor naložiti disciplinarne kazni do 200 kron.

Take globe, ki gredo v občinsko blagajnico, iztirjajo po naprosilu deželnega odbora, okrajne politične oblasti.

V slučaju težkih prestopkov ali trdovratnega zanemarjanja svoje dolžnosti, morejo se člani županstva odstaviti od službe po deželnem odboru dogovorno z namestništvom.

Tako odstavljeni člani županstva ne bodo v naslednjih treh letih izvoljivi v županstvo.

§ 123. — Kedar nastane spor v zasebno pravnih zadevah med občino in celim razredom občanov ali posameznimi občani, določi deželni odbor, ako bi bilo starešinstvo zavzeto, občini zastopnika uradoma, da zadevo reši sodnim potom v slučaju, da se stvar zlepa ne spravi, kar bode poprej poskusiti.

Ako se to zgodi med krajevno občino in posameznimi k isti spadajočimi davničnimi občani ali pa med temi občani, določi se poseben zastopnik za vsako prepirajočo se stranko, kedar bi dobrovoljna sprava, katero je poprej poskusiti, izpodletela.

§ 124. — Državna uprava vrši nadzorstvo nad občani, da ne prekoračijo svojega področja in ne kršijo veljavnosti zakonov. To nadzorno pravico izvršuje v prvi vrsti okrajna politična oblast. Le-ta more v to svrhu zahtevati priobčitev straešinstvenih sklepov in potrebna pojasnila.

Glavar politične oblasti ali njega odposlanec ima pravico udeleževati se sej starešinstva in kadarkoli hoče poprijeti besedo; glasuje pa le tedaj, ako je starešina. S tem se ne sme občini provzročiti nikakih stroškov.

§ 125. — Ako bi starešinstvo s kakim sklepom svoje področje prekoračilo, ali če bi bil sklep proti veljavnim zakonom, more okrajna politična oblast ustaviti izvršitev, predloživši predmet nemudoma namestništvu, katero zasliši deželni odbor ter primerno ukrene.

§ 126. — Kolikor se ne gre za ukrepe in sklepe, proti katerim je vložiti pritožbo ali utok v smislu §§ 47. in 121. na višjo avtonomno inštanco, razvoja okrajna politična oblast o tistih ukrepih županstva, s katerimi bi se kršili zakoni ali napačno uporabljali veljavni zakoni.

V zadevah, katere je država izročila občini, vložiti je utok vsekakor na okrajno politično oblast.

§ 127. — Ako bi starešinstvo opustilo ali odreklo spoštovanje oprav in obveznosti, naloženih občini po zakonu, odredi okrajna politična oblast česar treba na troške in nevarnost občine.

Ako spada premet v lastno področje občine, in se ne gre za nujno nevarnost, sporazumi se okrajna politična oblast, predno kaj ukrene, z deželnim odborom.

§ 128. — Okrajna politična oblast je pooblaščená nalagati disciplinarne kazni do 290 kron onim županom, ki bi prestopili svoje dolžnosti v izročnem področju.

Ako so ti prestopki taki, da se ne more županu več zaupati oskrbovanje opravil izročnega področja, ne da bi se s tem postavile v nevarnost javne koristi in ako bi se moral dosledno temu za odpravljanje teh zadev določiti drug organ, mora občina zalagati troške, spojene s to določitvijo; občini pa gre pravica povračila proti županu.

V slučajih, navedenih v tem paragrafu, bode moglo namestništvo dogovorno z deželnim odborom župana tudi odstaviti od službe.

§ 129. — Namestništvo more občinsko zastopstvo razpustiti.

Občini je pridržan utok na ministerstvo za notranje zadeve, no brez odložljive moči.

Najpozneje v šestih tednih po razpustitvi se bode morala odrediti nova volitev.

Da se bode v tem času oskrbovala opravila do ustanovitve novega občinskega zastopstva, bode moralo namestništvo dogovorno z deželnim odborom potrebno ukreniti.

Glede medsebojne izročitve občinskega urada po županu časovnemu voditelju občinskih zadev, ki se nastavi v smislu tega paragrafa, veljajo določila § 111.

Češki duhovnik o klerikalizmu.

Pred časom je imela češka kmečka stranka, ki je skozinskoz protiklerikalna, v Brnu na Moravskem shod zaupnikov. Ob tej priliki je eden izmed poslancev te stranke, duhovnik P. Hnidek, spregovoril tudi o stališču stranke nasproti klerikalizmu.

Ta stranka, vključno temu da je izrazito protiklerikalna, ima v svoji sredini precej duhovnikov in je več duhovnikov tudi poslancev te stranke.

P. Hnidek je spregovoril prilično to-le:

»Klerikalizem je stremenje s pomočjo vere si priboriti politično moč.

Kakšno stališče zavzema naša stranka do vere? Držimo se verske strpljivosti, verske tolerance. Bodi kar, hočeš, le izpolnjuj svoje verske dolžnosti. Daleč so danes časi, ko je vladal verski pritisk. Nidkar ne dopustim, da bi mi kdo segal na moje versko prepričanje, ali zato se ravnotako ne drznem segati na prepričanje drugega.

Naše ljudstvo je verno. Saj je vendar od setve naprej pa do žetve vse v božjih rokah, in saj smo vendar spojeni z božjo naravo. In stranka tega ljudstva naj bi bila brezverska? Nidkar, mi smo le proti zlorabi verstva.

A zdaj pogledite klerikalca! Samo dotaknite se n. pr. cerkvnika, že vpijejo, da se žali vera: ako pišete o kakih lopovščini iz njihovih vrst — ste že zopet poniževali vero. To, prijatelji, ni versko prepričanje; saj je vendar cela vrsta onih, ki jim stoji na čelu, sama brezverska; to je — kšeft.

In naše razmerje h klerikalizmu? Tu ni mogoč kompromis. Bije se boj in prepričan sem, da bo konec boja — naš uspeh. Le več luči, več izobrazbe. A v to klerikalci ne privolijo. Le pogledite njihovo časopisje. Od naslova pa do imena odgovornega urednika vse samo ena psovka in laž.

Zato ne pozabimo, da imajo klerikalci v rokah strašno orožje, da, strašno orožje. In to je — ljudska neumnost.

Vam vsem vidim na ustih vprašanje: kako moreš ti katoliški duhovnik, biti član kmečke stranke, o kateri pravijo klerikalci, da je brezverska? In vendar. Odločno se priznavam k tej stranki, ker je dolžnost duhovnika iti z njo, z ljudstvom in ne proti njemu. Je to dolžnost vsakega razumnika, tembolj duhovnika, ki je vendar izšel iz te grude, z očeta potom posvečene in zdaj naj gre proti njemu? In vendar nas je duhovnikov v stranki doslej malo. Malo, a ko bi se mnogi tako ne bali.

A ne čudite se! V prvih vrstah klerikalnih bojnikov vidite mlade kaplane. So to ljudje, obdani od štirih sten, vzgajeni v eni smeri, ki ne smejo nič drugega čitati nego kar jim je dovoljeno in — ti bi naj bili učitelji zaupanega jim naroda? In vendar: predno se podam v javno življenje, moram biti globoko, vsestransko izobražen, pripravljen. A oni so

že vzgojeni k fanatizmu, gnani v klerikalizem. Komu v prid? V prid drugemu. Sam se mora truditi, delati, prenašati vse mogoče, da si drug utrga sad. Mar mislite, da se nižji duhovščini godi dobro? Dolžnost duhovnika pa je, biti učitelj naroda in skrbeti za njegov dušni in telesni blagor. Zato me vidite v vrstah stranke. In ko bi ne bil v nji, bi smatral to za izneverbo svojemu poklicu.

A mislite-li, da imamo poslano na rožah? Ne. Imenujejo nas najslabše duhovnike. Ako bi klerikalni duhovnik bil kolikor mogoče slab, ako bi bil lažnik, ubijalec ali kankoli, vedno bodo rekli o njem, da je najboljši duhovnik; mi pa, če bi tudi živeli angeljsko življenje, postanemo v njihovih ustih vedno slabi duhovniki. A v e gre če človek hoče. Nekoliko moči, nekoliko samozatajevanja, no in — trde kože.

Očitajo nam, da iščemo v stranki karijero. Za božjo voljo, ali nam more mar kmečka stranka preskrbeti mastne župnije in škofije? Nesmisel. Ako bi iskali tega, našli bi nas kje drugje. A mi smo s kmeti, ker imamo v sebi čast in v žilah kmečko kri. Z ljudstvom pojdemo in nidkar proti njemu.

Tako je govoril češki duhovnik o klerikalizmu. Govoril je resnico, katero naj premišljuje naše ljudstvo, da se odvrne od onih, ki so vzgojeni k fanatizmu, gnani v klerikalizem ki iščejo v »prijateljstvu« z ljudstvom le same sebe in držijo odprt žep, da bi se napolnil do vrha!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja

Iz Rihemberga. — »Prismojenec« je bil vzel v zaščito našo fanatizirano klerikalno učiteljico. Podpisan je »Rihemberžan«, ki bo pa najbrže znani Johann der Grosse.

V odgovor »Prismojencu« bodi povedano, da klerikalna učiteljica prav nič ne imponira rihemberškim naprednjakom. Če ona prezira in sovraži naprednjake in njihov otroke, leško si pomagan preč in po njej ne bo žal nobenemu pametnemu človeku. Nesramno pa je dovolj, da se radi nje po »Prismojencu« tako insultira kar vse naprednjake v Rihembergu. Ako je dala povod k »Prismojenčevemu« dopisu ona sama, vidi se pač njeno klerikalno izobrazbo in vzgojo! »Prismojenec« nas praša, da koga in kaj ona slabo uči. Mi pa smo že prej povedali, da je dovolj slabo, ker nam hoče vzgojiti tercijalke in marinarice, katerih se vsak pošten kraj brani in sramuje. — Dalje je tudi dovolj slabo in nedostojno, če kdo v cerkvi učigra za veselice itd. Je-li to prav in primerno? Naj bi se v cerkev pripeljali še konji in govedo, kakor so to delali nekdanji turki v vojnih časih!

kafera skrbi za zdravo kožo in hoče izbiti se peg ter ohraniti nežno in mehko kožo ter belo polt, se univa le z

Dama,

lijim mlečnim milom (znamka konjiček) trdke Bergmann & drug Teschen na Elbi.

Komad po 80 vin. se dobi v vsah let. ...ah. mirodinicah in prodajalnih parfamov.

Volilno gibanje.

Pozor na volilne imenike.

Blizu se čas, ko županstva razgrnejo volilne imenike volilcem na vpogled. Mnogo je odvisno od tega, kdo je in kdo ni vpisan v imeniku. Mnogokrat se zgodi, da so vpisani v imeniku tisti, ki nimajo pravice voliti, — izpuščeni pa tisti, ki imajo pravico voliti. Ko bodo županstva razglasila, da so imeniki za državnozbornske volitve razgrnjeni, naj se vsak volilec potruži, da pogleda, ali je vpisan v volilnem imeniku. Ako zapazi, da ni vpisan, naj napravi takoj reklamacijo in sicer pismeno. Dovolj je tudi, da se dotičnik oglasi pri županu in mu ustmeno pove, da ni vpisan v imeniku, in da naj se ga vpiše. Enako sme vsakdo tudi za druge zahtevati, da se jih vpiše ali — izbriše iz volilnega imenika. — Seveda mora vsakdo, ki hoče biti na novo vpisan v volilnem imeniku dokazati s krstnim li-

stom, da je dopolnil 24. leto in z domovinskim listom, da je dopolnil 24. leto in z domovinskim listom, ki potrdi, da biva nad eno leto v dotičnem kraju. Sicer pa ne pristaše ni treba brisati iz imenikov. To bodo že nasprotniki naredili. Mi moramo le to gledati, da smo vpisani v volilnem imeniku in da so tudi naši pristaši uvrščeni v volilni imenik. Če hočemo koga izbrisati iz volilnega imenika, moramo seveda navesti vzrok. — Pozor torej! Volilni imeniki so najvažnejša predpriprava za volitve! Zavedajmo se v polni meri te važnosti! Kdor spi, ne ulovi rib, pravi slovenski pregovor! Še enkrat torej: Pozor na volilne imenike!

Kdo sme voliti poslance v državni zbor?

Kdo sme izvrševati volilno pravico. V naslednjem povemo to: Voliti državnega poslanca sme vsak avstrijski državljan, to je tisti, ki ima v Avstriji volilno pravico in je seveda vpisan v volilnem imeniku. Star mora biti najmanj 24 let in sicer jih je moral spolniti tisti dan, ko so se volitve razpisale. A če hoče voliti državnega poslanca, ni dovolj, da je dopolnil 24 let, marveč mora bivati najmanj eno leto v kraju, kjer hoče voliti. Kdor torej šele na dan volitve biva eno leto v občini, nima pravice voliti. Potem seveda ne smejo voliti vsi tisti, ki so po zakonu (bodisi radi kakega hudoodelstva in drugih reči) izključeni od volilne pravice.

Domače vesti.

Za otroški vrtec na Blanči se je nabralo v gostilni g. Jos. Doljaka v Grgarju K 7.10.

Za narodni muzej so darovali: G. H. Klavora, učitelj Gorenja vas, 1 knjigo Slomšek, Drobtinice leta 1850, 51, 52, 1 novc in 1 svetinjo. — G. Bavdaž Jos. trgovec Kanal, 70 starih novcev. — Č. g. Sedej vikar v Levpi, 1 knjigo: Graf Edling, Veliki katekizem l. 1779. — Gospa Trop Petrina Sv. Lucija, 4 novce. — G. Skrt, cerkovnik Levpa, 1 klešče za luč s tresko. — G. Lavrenčič naduč. v Št. Petru, rokopis slov. pesmi z notani iz leta 1832, 1 star gl. pap. in 1 novc. — G. Koršič učitelj v Gorici, 23 starih novcev. — G. V. Simčič, Dobrovo 1 novc. — G. Aleks. Zaletel, Hraševlje, 1 srebrni novc. — Gospica Helena Faganel, Miren, 14 starih novcev. — G. B. Ponž Gorica, 4 knjige (med temi tudi Marušičeva »Moja doba in podoba«). G. J. Makarovič gost. Solkan, 14 starih novcev, 5 srebr. novcev, 1 pap. 5 gl., 1 pap. 10 Kr l. 1849 in 1 pap. 1 gl. 1825. — Neimenovani Rihenberg 1 spominsko svetinjo Taborja na Kalcu (Pivka) 1869. in Taborja v Vipavi 1870. in 1 rimski novc. — G. Dr. Bratina 1 knjigo Erjavce, Studija o poljih na Goriškem. — G. Kenda naduč. v p. v Gorici, Kalomonov žegen in Matija Kastelitz, Nauk kristjanski l. 1868. G. Cvetko Faganel učitelj Nemški Rut, 24 starih novcev in 1 tolar srebr. l. 1765. — Gosp. Josip Balič učitelj Vrh sv. Mihaela, 5 dar: Basar. Pridige l. 1734, ter De Rubois o razporu oglejske cerkve l. 1732, 4 novce in 1 svetinjo v spomin 1000 letnice sv. Cirila in Metoda na Velehradu l. 1885. — Gospa Avg. Žagar v Gorici, 1 knjigo Povestice l. 1846. — G. Ernest Ferletič čevlj. Miren, 1 sreb. denar Leopold XV 1691. — Darila sprejemna društveni gospodar g. Rudolf Drufovka, trgovec v Gorici, Gosposka ulica 3. Odbor.

Premeščen je iz Gradišča v Trst k namestništvu okrajni komisar dr. Jos. Mosetig, v Gradišče pride namestništveni koncipist dr. Al. Strasser iz Poreča.

Slovensko gledališče v Gorici. — Danes 18. t. m. zvečer se uprizori vlezanimiva detektivska komedija »Tat vseh tatov« v 4 dejanjih. Igra, prepletena s komičnimi situacijami, raznimi triki, je imela povsodi dober uspeh. Priznana je za izvrstno veseloigro, ki naj privabi dre- vi tudi v Gorici obilo občinstva v gledališče.

V četrtek 20. t. m. bo predzadnja dramska predstava »Zavetje«.

Slovensko gledališče. — V nedeljo popoldne so igrali otroško burko »Porodni paž«. Glavno ulogo je igrala g.čna Thalerjeva, večji ulogi Wintrova in Bukšekova. Nastopili so Povhe, Molek, Križaj itd. Igra je bila krasna ter so se otroci izborno zabavali.

Vstajenje: Napolnili smo Velikonočno nedeljo z večer lepo dvorano Trgovskega Doma, da nekako skupno praznujemo velikonočni praznik. V velikonočnem razpoloženju smo imeli podvojen vžitek v Tolstojevem »Vstajenju«, ki postane lahko za »Veliko noč« stalna igra, kakor je »Mlinar in njegova hiša« za 1. novembra. Člonek našega »Vstajenja« zopet in zopet, česar prej še ni opazil. Vpodobljena je pač velika misel nesmrtnega velikana z Jasne Poljane.

Vže naprej smo vedeli, da nam g. Nučič, poda pravega Nehjudova, kar je tudi storil v čeli svoji igri.

A g. ca Šetrljova nas je kakor Katjuša s svojo vseskozi naravno in fino igro očarala. — Ne bomo naštevati drugih vlog posebej, ki so bile izvršene prav dobro. Videli smo v resnici lepo igrano »Vstajenje«, in našo zadovoljnost je povečala še vojaška godba, ki je igrala v odmorih.

Velikonočni prazniki so prešli ob najlepšem vremenu oba dneva. V Goriški okolici je bilo mnogo izletnikov pa tudi po železnici so hiteli na deželo na sveži zrak. Veliki teden in v praznike je bilo opaziti v Gorici precej tujcev.

Na veliki boben tolčejo farovski listi »Norica«, »Prismojenec« in »Nori čas«, ter navdušujejo klerikalne elemente po deželi, naj se pripravijo na volitve. Vse hočejo spetati pod bandero črne internacionale, vse vabijo na volišče za kandidata, ki bi se kot poslanci navduševali na Dunaju za boj z Italijo, da oprostijo »vaticanskega jetnika« ter bi morali glasovati za vedno večje vojne stroške na suhem in na morju; rotijo ljudi, naj volijo klerikalno, to je protislovensko, da bi črna roka zagospodovala nad celo Slovenijo. Tako doni po omenjenih listih.

Mi pa jim zabrenkamo drug »valcer«. Ravno te dni smo slišali od nekega hudega klerikalca, da vsi oni ljudje na deželi, ki imajo kaj opraviti s korumpirano klerikalno bando, ki spravlja deželo v družbi z našimi najhujšimi drugorodnimi sovražniki v finančni propad, ki zadrugari tako, da ima »udruženi« kmet na vseh straneh škodo, ki jej služi »regulator« v podkrepilo zadrugarenja, da se vsled tega pokaže velika škoda za zadruženika, ki ume zadružništvo tako, da kmalu nekje zaropota ter zapre sapo lumpom, ki so toliko škodovali z ovadbami in peklensko-hudobnim pisarjenjem.... vsi oni ljudje bodo volili tako, da bo hreščalo po ušesih klerikalnih izdajic in sleparjev našega ljudstva v Gorici.

Klerikalce je rekkel: »Oštja, naj me še kdo sili na volišče za hudičeve goriške klerikalne lumpel! Mu dam eno cebado, da ne vstane več.«

Seveda ni to lepo od njega ali značilno za stranko je to! In taka stranka si upa usiljevati ljudem ono prepričanje, ki je spravilo že mnogo ljudi v nesrečo! Bežite, bežite! Menda niso ljudje več tako neumni, da bodo volili tiste, s pomočjo katerih jih bodo spravljali na boben, ker nalagajo vedno večje davke na rame ubogega davkoplačevalca.

Gregorčičevi kimovčki, pri klerikalnih deželni poslanci imenovani, so izdali neki oklic na volilce, v katerem jih rotijo, naj volijo kandidate S. L. S. Oklic je napravil Gregorčič v Gorici, Zlobec, Zega, Marinič, Manfreda, Kosmač so pa začuden gledali v katoliških listih... kaj so »podpisali« in kako vrolo so se obrnili do ljudstva s pozivom, naj voli klerikalne kandidate.

Kimovčkov take vrste kakor so Zlobec, Zega, Marinič, Manfreda, Kosmač, potrebujemo na Dunaju; potem bo srečna naša dežela. Med in mleko bo teklo po njej...

Aviatik Albert Lettis je došel v Gorico s svojim Bleriot-monoplanom ter bo v kratkem vzletal.

Koncert Slavjansky. — Dne 24. t. m. nastopi v dvorani »Central« v Gorici pevski zbor Margarite Slavjanske Dargrenjev. Pevski zbor šteje 35 oseb. Vstopnice prodaja Wokulat, Corso Verdi števil. 34.

Požar. — Poročajo nam iz Vipavske doline, da je zgorela med Cesto in Ajdovščino na samem stoječa hiša, last neke vdove Rebkove. Pred 3 leti je tudi gorelo tam.

Pretep v Mirnu, Dragonec utonil v Vipavi. — V nedeljo zvečer se je raznesla po mestu vest, da je nastal velik pretep v Mirnu ter da je utonil neki dragonec v Vipavi. Pretep je nastal med Pečani in Mirenci. Pili so baje vino iz škafov. Štirje navzoči dragonci so se tudi pomesali v pretep. Dragonec je bil skočil v Vipavo ter jo je preplaval potem pa se je baje z nova vrgel v Vipavo in ostal v njej. Doma je bil iz Gradca.

Laški srednješolci v Gorici priredijo na dan 22. t. m. ples, katerega čisti dobiček dobi laška »mensa academica« na Dunaju.

Sokolski vestnik.

Sokolski zlet v Rihenberg. — V smislu sklepa občnega zborna »G. S. Ž.« z dne 12. svečana t. l. se bode vršil zlet »Sokol I.« dne 7. maja 1911. v Rihenberg. Vsaki ljubitelj narave, ki je kedaj posvetil našo lepo dolino, se gotovo razveseli, ko mu bode dana prilika praznovati prvo nedeljo meseca maja med cvetočim sadnim drevjem in v nanovo-preoblečeni naravi.

Slavnost se vrši na trati gosp. Antona Pečenkota na Governi.

Vspored je ta-le:

Pri vlakih ob 12'57 popoldne iz Gorice in 2'22 pop. iz Trsta sprejem došlih gostov z godbo na čelu;

ob 2' 1/2 pop. skupne vaje.

ob 3. pop. telovadba in potem prosta zabava.

Vstopnina k telovadbi 20 vin. in se deži 50 v.

Pristop k plešišču imajo edino udje in vabljeni gostje in sicer za ples v venčkih 6 komadov K I, in posamezni listič 20 v komad.

Vsi udeleženci telovadbe imajo pravico do 5 plesnih listkov brezplačno.

Ker je čisti prebitek pod strogo kontrolo namenjen za nabavo telovadnega orodja, pričakujemo vsestranske udeležbe; preplačila in darovi se hvaležno sprejemajo.

Pri telovadbi in plesu svira oddelek sokolske godbe iz Prvačine.

Vsa bratska društva, ki se nameravajo vdeležiti korporativno te slavnosti, so naprošena, naj naznanijo število vdeležencev najpозneje do 30. t. m. odseku »Sokol« v Rihenbergu. Za slučaj neugodnega vremena se izlet prenese na eno poznejših nedelj. »Na zdar!«

Zveza narodnih društev.

Pevsko društvo »Lipa« v Plaveh. — Mrzli veter se je umaknil divni pomladi in zasijalo je gorko solnce cvetočih dni. Ponosno stoji »Lipa« sredi vasi. V boju je zrastle in v boju rase na trdih tleh plavške grude. Mili in nežni glasovi odmevajo izpod njenega debla in ji prinašajo prvo cvetje za Belo nedeljo: Venček narodnih pesmi (meš. zbor). Krčmar pri zvitem rogu (burka). Kdor ima srce (meš. zbor). Mladosti ni (meš. zbor). Dobrodšli! Kdaj pojedete domov? (burka). Sem pevec (meš. zbor). Šaljivo srečkanje. Ples.

Kdor se hoče par uric dobro zabavati, naj prihiti v Plave dne 23. aprila, ker splošni rek je: Za Belo nedeljo je pihov dovolj, premalo veselih pa uric povsod; zato naj vsak ie v Plave hiti, ker tam se obojega premnogo dobi.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Komisijonelni nakup plemenskih kobil. — Kakor je sporočilo vis. c. kr. namestništvo »Gor. kmet. društva«, bo kupovalo c. kr. domobransko ministerstvo vsako pomlad plemenske kobile, ki so se prijavile pravočasno t. j. do 15. septembra vsakega leta, sicer pa le takšne, ki so res vredne, da se jih kupi. Opozarjajo se toraj konjerejci, ki žele prodati kobile in jih obdržati nato za zasebno rabo, naj se zglase na pristojnih mestih t. j. pri političnih okrajnih oblastih.

Čebelarski shod. — Čebelarska podružnica za srednje Vipavsko vabi svoje ude in prijateljke k čebelarskemu shodu, ki se bo vršil v nedeljo 23. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v Kamnjah na Goriškem v tamošnjem šolskem poslopju. Na dnevnem redu bodo naslednje točke: 1. Predložitev računa za l. 1910; 2. Volitev na-

čelstva in 3. Predavanje o čebelarstvu in sicer o prispevanju k čebelni paši, kako naj se čebelari, da se izgoji mnogo čebel in kako, da s dobi mnogo strdi.

Nakup plemenskih kobil. — C. kr. ministerstvo za deželno brambo je odredilo nakup do 30 (trideset) plemenskih kobil v Primorju, koje naj se takoj prepuste dotičnim prodajalcem v zasebno rabo.

V to svrhu se vrši v soboto 22. aprila 1911 ob 10. uri popoldne v Gradiški komisijiski nakup plemenskih kobil, katere mu bode prisostvovala naborna komisija c. kr. deželne brambe.

Kabel med Nemčijo in južno Ameriko. — Minoli mesec je parnik »Stephon« dovršil polaganje kabela (podvodni brzovav) od Monroviè v Pernambuco. Ta kabel, ki služi spoju med Južno Ameriko in Nemčijo, je dolg 11.000 kilometrov in je bil otvorjen prve dni t. m. Kabel pričinja v Emdenu in ima svoje postaje v Santa Cruzu na Teneriffi in na zapadni afriški obali pri Monrovie. Polaganje kabela in prirejevanje njegovo je trajalo dve leti in pol.

Nov gospodarski stroj. — V Ameriki so iznašli stroj, ki orje mljvo za deset ljudi naenkrat. Motorni stroj more namreč naenkrat orati deset brazd. Motor je na petrolej ter sta potrebna samo dva človeka, da stroj oskrbuje in vodita. Eden upravlja motor, drugi ravna oralni stroj. Stroj dela jako točno in ni dvoma, da ga kmalu uvedejo tudi v Evropi.

Krompirja za sadenje je bilo pripeklano na trg v Gorico letos 2100 kvintalov. Cena od 12—16 K za kvintal.

Goriška kolesarska zveza.

Tombola v Dol. Vrtojbi. — Tombola katero je priredilo kolesarsko društvo »Vrtojba« včeraj je privabila v Dol. Vrtojbo jako obilo občinstva iz okolice in iz mesta. Za srečke so dobili menda okoli 800 K. Vsi dobitki so ostali v domači občini. Tombola sta si delila Franc Gorkič iz Dol. in Pavlin iz Gor. Vrtojbe; činkvino je dobil tudi neki Vrtojbec.

Kolesarsko društvo »Zarja« na Ajševici se je v svojem prvi odborovi seji konstituiralo sledeče: Predsednik Rud. Komet, namestnik Mirko Špacapan, tajnik Franc Čubej, namestnik Jožef Škarabot, blagajnik Franc Batjel, namestnik Cej Engelbert, rednik Jožef Savor, namestnik Franc Faganel.

Društvo priredi 7. maja ob 3. uri pop. cestno društveno dirko Šempas-Ajševica 511 km za tri darila. Pri eni dirki, katere se lahko vsak Slovenec udeleži, dobi prvi zlato darilo. Maksimalni čas 8 min. Prijave sprejema blagajnik g. F. Batjel, Gorica, Stolna ulica števil. 4. Vloga 1 krono. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. Po dirki prosta zabava.

Kolesarsko društvo »Gorica«. — Na rednem občnem zboru dne 8. aprila t. l. izvoljeni odbor se je v seji dne 10. aprila t. l. konstituiral tako-le: Joško Kerševani, predsednik, Franjo Šanig, podpredsednik, Joško Kuštrin, tajnik, Joško Toroš, nam. tajnika, Elija Čuk, blagajnik, Emil Klobučar, nam. blagajnikov, Slavko Šinigoj I. rednik, Joško Širk II. rednik.

Politični pregled.

Naša eskadra pred Viljemom II. — C. in kr. eskadra se vrača iz Levante domov. Nemški cesar je na Krfu. Eskadra ubere posebno pot, da pride pred Krf pozdravit nemškega cesarja, ki si ogleda naše bojne ladije!!

Politika ruskega mornariškega ministra. — Novi minister ruske mornarice je ubral druga pota nego njegov prednik. On namerava izvesti mornarični program samo v sporazumu s parlamentom. Duma je torej po preteku 5 let prvič dovolila gradnjo bojnih ladjii.

Duma zahteva, da se mora za oba driednavta, ki se zgradita, predložiti posebej proračun stroškov.

Razne vesti.

Ustaja v Albaniji. — Torgut paša komandant turških čet je došel v kraj Sv. Ivan, da bo čuval izkrcavanje čet. Ustaši so bili odbiti pri napadu na čete blizu kraja Kastrati. Ustaši so razjarjeni, ker je Torgut paša imenovan za komandanta.

V Meksiki ne morejo udušiti ustaje. Ustaške čete so vedno pogumnejše in zadnje vesti poročajo o novi veliki bitki pri Agua Prieta.

Tolstega muzej so slavnostno otvorili dne 9. t. m. v Petrogradu. Pred otvoritvijo sta bili grofici Sofija in Alesandra Telsta izvoljeni za častni članici muzeja.

Skandali v samostanu. — Pred kratkim so poročali listi iz Monakovega, da so 4 deklice v starosti 15—16 let, ki se nahajajo v samostanu »dobrega Pastirja«, zlezle na zid ter s povzdignjenimi rokami prosile mimoidoče, naj jim dajo vode in kruha. Pravile so, da so bile zaprte 48 ur brez jedi in vode. Poklicali so policijo, ki je spravila deklice z zida zopet v samostan.... najbrže v še huje muke!

Avstrijsko orožništvo je aretiralo tekom leta 1910. 96.370 oseb in napravilo 434.000 ovadb. Vrtnatega pa je na ukaz višjih oblasti aretiralo 2400 oseb, izvršilo 1878 hišnih preiskav ter v raznih slučajih oskrbelo službo okroglo 89.000krat. Radi rešitve življenja je bilo odklikovanih od cesarja 8 orožnikov, 39 jih je prejelo pohvalo od ministerstva in 38 je dobilo tudi premije za rešitev življenja.

Tatvina tajnih državnih listin na Francoskem. — Pred kratkim so prišli na sled tatvini v zunanem francoskem ministerstvu. Ukradene listine v ministerstvu zunanjih stvari, se tičejo, razum bagdadske železnice tudi zadnjih not, ki sta jih izmenjali Francija in Španija radi maroškega vprašanja. Suspendiranih je mnogo uradnikov. Maimon, ki je ukradel listine, je bil znan tudi na Dunaju, kjer se je večkrat nahajal. Bil je tudi v Carigradu kjer se je zavzemal za to, da bi bila bagdadska železnica spojena direktno z Rusijo. — S tem svojim načrtom, za katererega je pridobil tudi pariškega Rothschilda pa ni vspel.

Poneverjenje znaša približno 400.000 frankov, katere je ravnatelj Hamon napravil z raznimi metresami. Bil je seveda aretovan. Pred letom dni je bil prestavljen v računarski oddelek in tam imenovan za finančnega ravnatelja. Njegov položaj je bil tak, da je bil kontrolor sam sebi.

Po mestu in okolici se ne sliši drugega pogovora, kakor o oblekah

„BENJAMIN“

ter klobukih in čevljev

„OHO“

trvdke

J. MEDVED
GORICA.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tekališče števil. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v sobjeni ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

19-letni mladenič, ki je dovršil štiri srednje šole, vešč slovensčine, italijanščine in nemščine, išče primerne službe. — Naslov pove naše upravnistvo.

BREZ

bahanja se lahko reče, da so pristni

PALMA

gumijevi

PODPETNIKI

najvažnejši del moderne higijene. Oni omogočajo tiho in lahko hojo, varujejo mišice in odgovarjajo v vsakem obziru največjim zahtevam. Ako nosimo palma, nimamo s tem

niti vinarja

več stroškov nasprotno, s tem prihranimo. Palma podpetniki so neprekosljivi, kdor ljubi svoje zdravje

koraka z moderno higijeno.

Proda se veliko hišo

in zemljišče v Tolminu.

Izve se pri lastniku B. Sorli — v Gorici, ulica Usina 12.

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici, naslednik Jos. Terpin.

na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče niračarčkoga in drabnega blaga ter tkanin, proje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in čuvarje.

Svetinjice. — Rožni venel. — Mašne knjige.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trava in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposke ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1909.: Zadrugnikov 1891 z deleži v znesku 85.374 kron. — Hranilne vloge: 1.654.661-17. Posojila: 1.643.638.— — Reservni zaklad: 91.740-59. — Vrednost hiš: 354 416-72.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobloženjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem — kakor: želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo ali zastajanje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagotni vpliv se je preiskusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščeno vino.

To želiščeno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina, ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Želiščeno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se udušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri uporabi. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Želiščeno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi, slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve, in bolečnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozbovoljere, trpijo na glavobolu, so brez sna, hitro in trpijo. Želiščeno vino daje oslabilnemu življenju novo moč. Želiščeno vino povzglane tek, pospeši prebavo in hrano, oživlja spremembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene žive in vstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Želiščeno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romani, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumičel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici želiščeno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Za ajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo želiščeno vino.

Moje želiščeno vino ni nobeno tajno sredstvo: njegove sestavine so: vino malaga 450,0, vinski škrljaj 100,0, glicerina 100,0, črno vino 240,0, sok jereblike 150,0, črnašev sok 320,0, ahiž, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

Stojte!

Kdo ne pozna tvrde

Stojte!

Kerševani & Čuk

na Stolnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI št. 97

Vsakdo pozna to tvrdo, ker ima na prodaj Original Victoria šivalne stroje, ki so najboljši, najcenejši, najtrpežnejši in najlažji, ter delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. Original Victoria šivalni stroji so se priljubili vsem šiviljam, krojačem in drugim. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom šivalnega stroja

„ORIGINAL VICTORIA“ šivalne stroje. Tvrda da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z Original-Victoria šivalnimi stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.

Ta tvrda ima na prodaj vsakovrstno kmetijsko orodje: slamoreznice, stiskalnice, drozgalnice (stroje za mastenje grozdja, pluge, brane itd. itd.

Nadalje prodaja najboljša dvokolesa bela, rdeča itd. z znamko

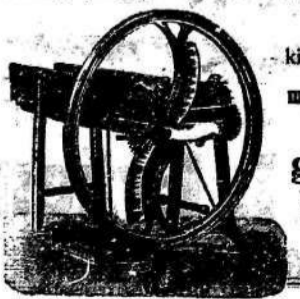
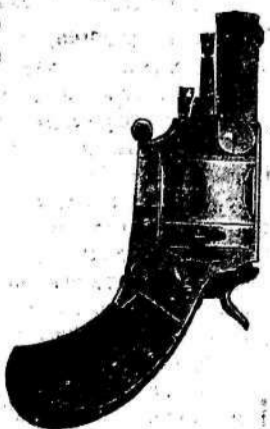
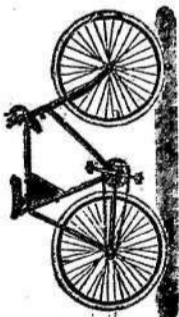
KERŠEVANI & ČUK,

ki jih sama izdeluje. Puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, streljivo. — Velika izber gramofonov.

Daje na obroke.

CENIKI

se razpošiljajo zastonj.

Pravkar je izšlo

Damir Feigel:

Pol litra vipavca

8°. 8 1/2 pole. Cena vezani knjigi K 2-60, broširani K 1-80.

Ta knjiga obsega 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj preveva dober, pristen humor. Oddelek „Gaudemus igitur“ prinaša veselo povesti iz dijaškega življenja; „Uredniške tajnosti“ odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelek „Holmes in njegova smrt“ je naperjen zoper različne detektivske romane; oddelek „Iz četrte dimenzije“ se odlikuje s pikro satiro na raznovrstne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter si utegne z duhovitimi ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev. Ako se hočete izborno zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si „Pol litra vipavca“.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

Naznanilo preselitve.

Trgovino „pri železnem možu“ in založništvo se je preselilo v

Magistratno ulico.

Velika zaloga starin kakor: vsakovrstnih slik, bronastih izdelkov, pohištva, kipov, orožja od vseh stoletij, minjatur, bakrorezov, porcelana itd. itd.

Zaloga novega orožja vseh vrst toliko za lov kakor za strelišča, samokresov, avtomatičnih pištol vseh sistemov, raznovrstnih patron, šiber itd. itd.

Cene konkurenčne.

Ivan Gyra, izdelovatelj orožja in zaprišeženi izvedenec.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališča trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1-20 više. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Keglišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. Budjeviško in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Posrežba pod novo upravo skrbna in točna.